

Antwoord van Gedeputeerde Staten op vragen van

A.H.K. van Viegen (PvdD)
(d.d. 27 september 2023)

Nummer
4002

Onderwerp
Kwaliteit Oppervlaktewater Nationale Kraanwaterdag

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

Vandaag, op de dag van het kraanwater, vragen alle waterschapfracties en meerdere provinciale Statenfracties van de Partij voor de Dieren aandacht voor een immens probleem: de kwaliteit van het oppervlaktewater in Nederland, bron van drink- en zwemwater voor mens én dier. Nederland bungelt in Europa onderaan waar het gaat om het behalen van de doelen van de Kaderrichtlijn Water. Wij stellen deze vragen onder andere naar aanleiding van de uitzending van [Focus – Drinkwater onder druk](#), waarin dit probleem glashelder uiteen wordt gezet.

Wij vervuilen ons oppervlaktewater zelf, met meststoffen, restanten van bestrijdingsmiddelen, nieuwe stoffen zoals PFAS en microplastics en stoffen die vrijkomen bij de productie en het gebruik van geneesmiddelen en cosmetica. Een nog grotere uitdaging vormen de nieuwe stoffen waar nog geen analysemateriaal voor is en transformatieve stoffen die als zij in contact met andere stoffen komen giftig kunnen worden. In tijden van droogte verslechtert de kwaliteit van het water verder, doordat het percentage vervuiling toeneemt. En vergeet niet, mensen drinken gezuiverd drinkwater; dieren leven in dit vervuilde water.

Provincies en waterschappen staan veelal toe dat deze lozingen op het oppervlaktewater worden gedaan, omdat ze binnen bepaalde grenzen vallen en veilig genoeg zijn bevonden. Daarnaast zijn van nieuwe stoffen de effecten veelal nog onbekend en zijn daar nog geen normen voor. De Raad voor de Leefomgeving¹ en Infrastructuur (Rli) constateert dat provincies, waterschappen en gemeenten nog nauwelijks invulling geven aan hun wettelijke zorgplicht voor de bescherming van drinkwaterbronnen.

*De Partij voor de Dieren staat voor bronaanpak: gebruik van giftige middelen tegengaan en in ieder geval lozing op het water voorkomen. Zoals ook blijkt uit vragen van de vaste commissie voor Infrastructuur en Waterstaat op de kabinetsreactie op het Rli-advies en de nadere invulling van het KRW-impulsprogramma² **ontbreekt op dit moment het totaaloverzicht van het aantal lozingen op oppervlaktewater, van welke stoffen en waar.***

¹ <https://www.rli.nl/archief/adviezen-in-beeld/goed-water-goed-geregeld.html>; formulering overgenomen uit vraag 55 vaste commissie voor Infrastructuur en Waterstaat

² Kamerstuk 27625, nr. 635, https://app.1848.nl/document/overig_kamerstuk/83847

De Partij voor de Dieren zet haar bijna landelijke dekking in Waterschappen en Provincies in om een overzicht van het geheel aan lozingen op het oppervlaktewater boven tafel te krijgen, evenals visie en voorbereiding op toetsingsprocedures.

Vragen in onderstaand overzicht die zijn voorzien van een nummerv verwijzing aan het einde van de zin, zijn overgenomen uit de vragen van de vaste commissie voor Infrastructuur en Waterstaat³ over de kabinetsreactie op het Rli-advies over de KRW en de nadere invulling van de KRW-impulsprogramma.

Toetsing en handhavingsbeleid vergunningen voor lozing op oppervlaktewater

1. In welke gevallen dient een aanvraag voor vergunning voor lozing op het oppervlaktewater ingediend te worden bij een waterschap en in welke gevallen bij een provincie?

Antwoord

De waterbeheerder is bevoegd gezag voor het lozen op het oppervlaktewater. Rijkswaterstaat is bevoegd gezag voor lozingen op het hoofdwatersysteem (Rijkswateren). Voor de lozingen op de regionale wateren is het waterschap het bevoegd gezag. In geen geval is de provincie vergunningsverlener voor lozingen op het oppervlaktewater.

Lozingen naar het riool door bedrijven zijn zogenoemde indirecte lozingen. Voor deze lozingen is de provincie of gemeente bevoegd gezag. Op grond van het Besluit omgevingsrecht (Bor) zijn Gedeputeerde Staten (GS) bevoegd gezag voor:

- alle bedrijven die onder het Besluit risico's zware ongevallen (BRZO) 2015 vallen;
- alle bedrijven waarin een installatie staat als bedoeld in bijlage I, categorie 4 (chemische industrie), van de Richtlijn industriële emissies (RIE-4-bedrijven);
- bedrijven waarin een IPPC-installatie staat én waarvoor GS als bevoegd gezag zijn aangewezen in bijlage I van het Bor.

Vragen 9 t/m 17 gaan primair over het lozen op oppervlaktewater waarvoor de waterbeheerders bevoegd gezag zijn.

2. *Hoe delen waterschappen en provincies informatie over verleende vergunningen voor lozing op oppervlaktewater met elkaar?*

Antwoord

Lozingsvergunningen worden gepubliceerd in officiële bekendmakingen. Er wordt momenteel niet standaard of landelijk systematisch informatie uitgewisseld tussen overheidsdiensten over lozingsvergunningen. Dit is wettelijk niet vereist. Binnen het Interbestuurlijk programma versterken VTH stelsel (IBP VTH) van 2023, Pijler 3 (Informatievoorziening), wordt gewerkt aan een betere informatievoorziening en uitwisseling van gegevens, waaronder lozingsvergunningen tussen alle VTH-partners.

3. *Zijn alle vereisten van de KRW reeds verwerkt in provinciaal beleid? (staat in relatie tot vraag 32)*

Antwoord

³ Kamerstuk 27625, nr. 635, https://app.1848.nl/document/overig_kamerstuk/83847

Het is een verplichting van elk bestuursorgaan in Nederland om aan de eisen van de KRW te voldoen. Wat betreft lozingen op oppervlaktewater waarvoor de waterschappen bevoegd gezag zijn, geldt dat lozingsvergunningen zijn gebaseerd op de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), het Activiteitenbesluit, de Wet Milieubeheer, de Waterwet en de Kaderrichtlijn Water (KRW). In specifieke gevallen moet ook specifieke wetgeving in acht worden genomen als het ontvangende oppervlaktewater specifieke gebruiksfuncties heeft. Het [regionaal waterprogramma Zuid-Holland 2022-2027](#) bevat in algemene zin de beleidsuitwerking voor wateronderwerpen. Bijlage B bij het regionaal waterprogramma behandelt de specifieke uitwerking voor de KRW. Voor zover het indirecte lozingen betreft waarvoor de provincie bevoegd gezag is, zijn de eisen verwerkt in het VTH-beleid (vergunningverlening, toezicht en handhaving) van de provincie. Zie ook de beantwoording vraag 6.

4. *Op welke nationale wetgeving toetst u?*

Antwoord

De waterbeheerders zijn bevoegd gezag voor het verlenen van lozingsvergunningen op het oppervlaktewater. De provincie verleent geen vergunningen voor het lozen op oppervlaktewater. De omgevingsdiensten zijn namens Gedeputeerde Staten verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wabovergunningverlening, toezicht en handhaving op de bedrijven waarvoor de provincie bevoegd gezag is voor indirecte lozingen. Waar dat nodig is bij de verlening van de omgevingsvergunning vindt afstemming plaats met de betreffende waterbeheerder(s), bijvoorbeeld vanwege de beoordeling van de indirecte lozingen (op de riolering). In de systematiek van vergunningverlening worden de wettelijke Nederlandse Beste Beschikbare Technieken (BBT)-documenten toegepast, waaronder het Handboek Immissietoets.

5. *Bij het in werking treden van de Omgevingswet worden sommige vergunningen voor het lozen van chemische stoffen gedecentraliseerd naar de waterschapsverordening. Zijn de waterschappen in Zuid-Holland hierop voorbereid?*

Antwoord

Ja, dat is via de "bruidsschat" waterschapsverordening geregeld. Onder de Omgevingswet verhuist een aantal regels van het Rijk naar gemeenten en waterschappen. Dit heet ook wel de "bruidsschat". Via het Invoeringsbesluit Omgevingswet is geregeld dat deze regels automatisch in de waterschapsverordening terecht komen. Na inwerkingtreding van de Omgevingswet kunnen waterschappen de bruidsschatregels in de waterschapsverordening zo nodig aanpassen naar de lokale situatie. Er is hierbij ook ruimte voor het strenger maken van regels.

6. *Welk beleid heeft u vastgesteld over vergunningverlening aangaande zeer zorgwekkende stoffen (zzs) - stoffen die zowel toxisch zijn als slecht afbreken - en het meten hiervan?*

Antwoord

Wij hebben in 2019 in het kader van onze nota VTH-beleid vastgesteld, aanvullend op het landelijke beleid ten aanzien van emissies van ZS. Wij hebben dit landelijke beleid met name aangescherpt door zogenaamde potentiële zeer zorgwekkende stoffen gelijk te stellen en dus ook op dezelfde wijze aan te pakken als bewezen zeer zorgwekkende stoffen. Recent is onze nota VTH op onderdelen aangepast aan de Europese en landelijke wet- en regelgeving, in het bijzonder de Omgevingswet. Op 24 oktober 2023 hebben wij de geactualiseerde nota VTH naar PS gestuurd:

<https://pzh.notubiz.nl/modules/1/Ingekomen%20stukken/892723>

7. *Hoe ziet de handhaving van lozing zonder vergunning of melding eruit? (vraag 22)*

Antwoord

De waterbeheerders zijn bevoegd gezag voor het verlenen van lozingsvergunningen op het oppervlaktewater; dus de waterschappen voor de regionale wateren en Rijkswaterstaat voor rijkswater. Indien daar overtredingen worden aangetroffen, is het aan de waterbeheerders daar tegen op te treden. De provincie verleent geen vergunningen voor het direct lozen op oppervlaktewater, maar in de vergunningen voor complexe bedrijven kan het indirect lozen (via riolering) van afvalwater onderdeel zijn. Indien een indirecte lozing zonder vergunning gebeurt door een bedrijf onder provinciaal bevoegd gezag, wordt conform de Landelijke Handhavingsstrategie opgetreden. Als tijdens het toezicht een overtreding wordt geconstateerd, start de handhaving. Iedere bevinding krijgt een passende interventie. Afhankelijk van de ernst van de overtreding en het naleefgedrag van de overtreder zal worden overgegaan tot bestuursrechtelijke en/ of strafrechtelijke handhaving. De uitgangspunten van de door de provincie toegepaste handhavingsstrategie zijn opgenomen in de [Nota VTH 2024-2027](#).

8. *Wordt er bij het handhaven ook gekeken naar of boetes passend zijn bij de omzet van de beboete bedrijven? (staat in relatie tot vraag 24)*

Antwoord

Voor GS is er met de komst van de Omgevingswet een zeer beperkte mogelijkheid om complexe bedrijven te beboeten; nu is er geen mogelijkheid tot het opleggen van een boete voor een milieuovertreding. Wel zullen reguliere bestuursrechtelijke handhavingsinstrumenten conform de landelijke handhavingsstrategie op een proportionele wijze worden ingezet. Voor een grotere overtreding betekent dat het opleggen van een last onder dwangsom. De hoogte van de dwangsom moet voldoende prikkel zijn om de overtreding te herstellen en in de toekomst te voorkomen.

Afgegeven vergunningen, in het geval de provincie deze afgeeft

9. *Hoeveel vergunningen voor lozing op het oppervlaktewater zijn de afgelopen 5 jaar door u afgegeven?*

Antwoord

Geen. Voor lozingen op het oppervlaktewater zijn de waterbeheerders bevoegd gezag.

10. *Hoeveel van deze vergunningen bevatten zeer zorgwekkende stoffen (zsz)? Welke dossiernummers betreft het?*

Antwoord

Zie het antwoord op vraag 9.

11. *Op welke locaties van effluentlozingen - lozingen van het gezuiverde afvalwater dat de rioolwaterzuiveringsinstallatie verlaat – en wanneer werden zeer zorgwekkende stoffen gemeten? Welke dossiernummers betreft het?*

Antwoord

Dit is niet van toepassing. De effluentlozingen van de ' rioolwaterzuiveringen (RWZI's) vallen onder rijksregels. Daarvoor hoeft door waterbeheerders niet gemeten te worden op ZZS. In het kader van de nog vast te stellen revisie van de Europese richtlijn stedelijk afvalwater zullen in de toekomst meer stoffen gemeten (gaan) worden in het effluent.

12. *Hoeveel vergunningen zijn in de afgelopen 5 jaar afgegeven waarbij de risicogrenzen voor perfluoralkyl-stoffen (PFAS) in het oppervlaktewater zijn overschreden, wanneer de risicogrenzen met terugwerkende kracht worden toegepast? Welke dossiernummers betreft het?*

Antwoord

Zie het antwoord op vraag 9.

13. *In welke omvang werd boven de risicogrenzen voor PFAS geloosd?*

Antwoord

Zie het antwoord op vraag 9.

14. *Hoeveel van deze vergunningen waarbij de risicogrenzen voor PFAS werden overschreden zijn afgegeven voor lozing binnen 10 kilometer van een drinkwaterwingebied? Welke dossiernummers betreft het?*

Antwoord

Zie het antwoord op vraag 9.

15. *Hoeveel vergunningen zijn in de afgelopen 5 jaar afgegeven waarbij de wettelijke eisen aan drinkwater, zoals vastgelegd in het Drinkwaterbesluit, werden overschreden? Welke dossiernummers betreft het?*

Antwoord

Zie het antwoord op vraag 9.

16. *In welke omvang werd boven de drinkwaternorm geloosd?*

Antwoord

Zie het antwoord op vraag 9.

17. *Hoeveel van deze vergunningen waarbij de drinkwaternorm werd overschreden zijn afgegeven voor lozing binnen 10 kilometer van een drinkwaterwingebied? Welke dossiernummers betreft het?*

Antwoord

Zie het antwoord op vraag 9.

18. *Zijn alle afgegeven lozingsvergunningen opgenomen in een door het Rijk doorzoekbare database?*

Antwoord

Alle lozingsvergunningen worden gepubliceerd via officiële bekendmakingen. Met verwijzing naar de beantwoording bij vraag 2 is het geen vereiste informatie over lozingsvergunningen uit te wisselen tussen overheidsdiensten, ook niet met het Rijk. Een centrale doorzoekbare database voor lozingsvergunningen bestaat nog niet. De minister van I&W geeft aan te onderzoeken of er mogelijkheden zijn om dit landelijk te organiseren.

Naast dat er nu nog geen landelijke database bestaat voor lozingsvergunningen, is er ook (nog) geen centrale ZZS-emissiedatabase voor lozingen op oppervlaktewater. In het kader van de Omgevingswet zal vanaf 2024 een landelijk register worden ingevoerd voor (lozingen van) zeer zorgwekkende stoffen. Met de invoering van dit wettelijke register wordt de verplichting vastgelegd tot het aanleveren van informatie over emissies van zeer zorgwekkende stoffen in een landelijke database. Ook wordt dan geregeld de invoering van een openbaar toegankelijk register voor zeer zorgwekkende stoffen.

Zicht op meststoffen

19. *In welke omvang en variatie komen binnen de provincie Zuid-Holland meststoffen in het oppervlaktewater terecht? (onderdeel van vraag 25)*

Antwoord

In de emissieregistratie is informatie beschikbaar over de jaarlijkse belasting van het oppervlaktewater met fosfor en stikstof vanuit alle relevante bronnen. De emissieregistratie betreft een publiek beschikbare database (emissieregistratie.nl) waarop emissies op het niveau van heel Nederland, provincie, gemeente, waterbeheerder of deelstroomgebied kunnen worden beschouwd. Op die verschillende niveaus zijn ook de verhoudingen tussen de verschillende bronnen zichtbaar (zoals industrie, rioolwaterzuiveringen, landbouwbodems). Deze gegevens vormen een belangrijke basis voor o.a. de Nationale analyse waterkwaliteit (PBL, 2020). De Commissie Deskundigen Mestbeleid (CDM) heeft in het kader van de aanwijzing van nutriënten- verontreinigde gebieden die per 1 januari 2024 definitief wordt ook een ruwe schatting gemaakt. Het Meetnet Nutriënten Landbouw Specifiek Oppervlaktewater (MNLSO) en het landelijk meetnet mest (in opdracht van LNV) geeft de analyseresultaten voor nutriënten in landelijk gebied.

Op het niveau van de provincie Zuid-Holland is voor het actualiseren van de KRW-nutriëntdoelen in oppervlaktewater voor de derde KRW-planperiode (2022-2027) door de Zuid-Hollandse waterschappen een herkomstanalyse voor nutriënten uitgevoerd. Een aantal waterschappen hebben een specifieke bronanalyse laten maken door de WUR. Deze analyses vormen de basis voor het afleiden van de nutriëntenconcentraties per KRW-waterlichaam volgens de aanpak zoals beschreven in de Handreiking KRW-doelen. Informatie over de omvang en variatie waarmee meststoffen in het oppervlaktewater is voorts terug te vinden in de Gebiedsdocumenten Agrarische Wateropgave (GAW's) die de afgelopen jaren in het kader van het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (DAW) per waterschapsgebied zijn opgesteld met gebruik van kennis en informatie van LTO, waterschappen en kennisinstellingen. Deze rapportages kunnen worden geraadpleegd via de link: <https://agrarischwaterbeheer.nl/gaw>.

Momenteel werken wij samen met de waterbeheerders aan een verdere optimalisatie van de herkomstanalyses. Aanleiding hiervoor is de nutriëntenreductiedoelstelling in het ZH-PLG welke vraagt om gebiedsspecifieke informatie over belasting van het watersysteem met nutriënten en (resterend)

nutriënten-doelgat dan momenteel aanwezig. De geoptimaliseerde herkomstanalyse die Wageningen University & Research voor ons uitvoert, wordt in 2024 verwacht.

20. *Hoe beoordeelt u de schadelijkheid hiervan in verhouding tot bijvoorbeeld lozingen van fosfaatrijke stoffen door industriële bedrijven? (vraag 25)*

Antwoord

In algemene zin geldt dat te hoge fosfaatgehalten (boven de norm) een belemmering vormen voor een goede ecologische waterkwaliteit. In wateren waar te hoge fosfaatgehalten worden aangetroffen, is het zaak de belasting van het oppervlaktewater met fosfaat te reduceren. Op basis van de gegevens over de herkomst van nutriënten, zie ook beantwoording vraag 19, komen daarbij zo nodig meerdere bronnen in aanmerking, waaronder industriële lozingen en rioolwaterzuiveringen. Dit werkt per KRW-waterlichaam verschillend uit. Een generiek antwoord op de gestelde vraag is niet te geven.

21. *Met hoeveel procent zou het aantal landbouwdieren verminderd moeten worden om het oppervlaktewater binnen de normen te brengen? (gebaseerd op vraag 35)*

Antwoord

Voor wat betreft de beïnvloeding van de oppervlaktewaterkwaliteit door nutriënten zijn er, met verwijzing naar de beantwoording van vraag 19, meer bronnen dan de land- en tuinbouw. Voor zover nutriënten afkomstig van de land- en tuinbouw is de uit- en afspoeling van aangewende dierlijke en/ of kunstmestvervangers relevant. Om het oppervlaktewater binnen de normen te brengen, kan het lokaal nodig zijn de bemesting (kunstmest en/of dierlijke mest) terug te dringen. Dit beperkt zich niet tot uitsluitend melkvee- of andere graasdierbedrijven, maar ook de akkerbouw en (glas)tuinbouw. Meststoffen zijn onmisbaar voor de teelt van alle gewassen. Om het oppervlaktewater binnen de normen te brengen, zal het lokaal ook noodzakelijk kunnen zijn om de belasting door andere bronnen te reduceren (bijv. lozingen door RWZI's). Het halen van de normen is derhalve van meer afhankelijk dan alleen de omvang van de veestapel.

Visie

22. *Bent u het eens met de opmerking van de Rli dat alles op alles gezet moet worden om de KRW-doelen in 2027 te halen, mede omdat het weinig kansrijk is voor Nederland om een beroep te doen op de uitzonderingsbepalingen die de KRW kent in gevallen waar maatregelen wel zijn genomen, maar het doel in 2027 nog niet is bereikt? Waarom wel of waarom niet? (vraag 42)*

Antwoord

Ja, uiteraard is het belangrijk dat maximaal wordt ingezet om de KRW-doelen te halen en dit is ook voor GS van groot belang. Alle betrokken overheden blijven hieraan werken en mede daarom is ook het landelijke KRW-impulsprogramma opgesteld. Provincies en waterschappen hebben afgesproken met minister Harbers om een impuls te geven dat de afgesproken maatregelen ook daadwerkelijk voor 2027 uitgevoerd gaan worden. We hebben daarbij afgesproken dat mochten maatregelen door wat voor oorzaak dan ook onverhoopt geen doorgang kunnen vinden, we andere maatregelen daarvoor in de plaats treffen. Daarop zijn we aanspreekbaar en afrekenbaar. Middels het KRW-impulsprogramma zetten de overheden maximaal in op het bereiken van de KRW-doelen. Een belangrijk ijkmoment voor (verwacht)

doelbereik is 2024, wanneer de tussentijdse evaluatie KRW wordt uitgevoerd. Deze zal inzicht geven in welke aanvullende maatregelen nog zullen moeten worden doorgevoerd in de programma's van diverse overheidslagen (Rijk, provincie, waterschappen).

Het is echter tegelijkertijd ook bekend dat waarschijnlijk niet alle KRW-doelen in 2027 gehaald gaan worden. Daarom wordt in ons regionale waterprogramma tevens aandacht besteed aan ons handelingsperspectief vanuit de KRW in 2027 als doelrealisatie achterblijft. De hierin toegelichte uitzonderingsbepalingen die KRW kent zijn er niet voor niets en mits goed onderbouwd kunnen die ook (juridisch) worden ingezet. Waar bijvoorbeeld alle maatregelen genomen zijn en natuurlijke omstandigheden aan tijdig doelbereik in de weg staan, zou mogelijk een beroep gedaan kunnen worden op de expliciete mogelijkheid die de KRW biedt om tot verdere doelfasering. En ook in gevallen waarin bijvoorbeeld historische belasting of grensoverschrijdende verontreiniging het halen van doelen onmogelijk maken, biedt de KRW mogelijkheden voor beroep op een uitzonderingsbepaling. In 2024 zullen we aan de hand van de tussentijdse evaluatie van de KRW de tussenbalans opmaken, waarbij we dan ook een beroep zouden kunnen gaan doen op de nog geldende uitzonderingsbepalingen van de KRW. Ons streven is dat zo beperkt mogelijk te houden.

23. *Hoe gaat u voldoende fysieke ruimte voor drinkwaterwinning realiseren, door onder andere in de ruimtelijke ordening beter rekening te houden met de zorg voor voldoende drinkwaterbronnen van goede kwaliteit die ook bruikbaar zijn, waar de Rli voor pleit?*

Antwoord

De provincie Zuid-Holland heeft in 2021 vier gebieden aangewezen voor Aanvullende Strategische Voorraden (ASV). Dit zijn gebieden die in onze Omgevingsverordening zijn gereserveerd voor de toekomstige drinkwatervoorziening. Deze zijn vastgelegd in de Provinciale milieuverordening en de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening. Deze gebieden liggen in de voorzieningsgebieden van drinkwaterbedrijf Oasen en Evides. Daarnaast wordt in samenwerking met de drinkwaterbedrijven gekeken naar alternatieve bronnen voor drinkwater zoals regionaal oppervlaktewater, brak grondwater en op de langere termijn zeewater en afvalwater.

24. *Bent u het eens met onze visie dat het voorzorgsbeginsel altijd in acht genomen zou moeten worden?*

Antwoord

De KRW maakt onderdeel uit van het gemeenschappelijk Europees milieubeleid. In de overwegingen van de richtlijn is dat als volgt verwoord: "Zoals in artikel 174 van het Verdrag wordt bepaald, draagt het beleid van de Gemeenschap op milieugebied bij tot het nastreven van de doelstellingen van behoud, bescherming en verbetering van de kwaliteit van het milieu alsmede van een behoedzaam en rationeel gebruik van natuurlijke hulpbronnen. Het berust op het voorzorgsbeginsel en het beginsel van preventief handelen, het beginsel dat milieuaantastingen bij voorrang aan de bron dienen te worden bestreden, en het beginsel dat de vervuiler betaalt."

Ja, het voorzorgsbeginsel zou altijd in acht genomen moeten worden, maar de mate van doorwerking hiervan kan per geval verschillen. Wat betreft lozingen (direct en indirect) op het oppervlaktewater is het identificeren van risico's complex. De kennis over stoffen ontwikkelt voortdurend. Het is zaak om scherp te

blijven op de risico's voor mensen omgeving en tegelijkertijd aandacht te houden voor de vitaliteit en innovatiemogelijkheden van het bedrijfsleven.

Den Haag, 12 december 2023

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,

plv. secretaris,

plv. voorzitter,

ir. J.C. van Ginkel MCM

drs. J.N. Baljeu